

Forstudie

Samarbeidspotensiale mellom Høgskulen på Vestlandet og Fagskulen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane (Vestland Fagskule).

September 2020

1. Ramme for forstudiet

Gjennom forstudiet har ein kartlagt samarbeidspotensiale mellom Høgskulen på Vestlandet, Fagskolen i Hordaland og Fagskolen i Sogn og Fjordane. Eit overordna føremål for utdanningsinstitusjonane er å vurdere om ein saman kan styrke samfunnsoppdraget og den enkelte utdanningsinstitusjon, og dekke behov for kompetanse i nærings- og samfunnsliv i Vestland fylke.

Resultatmål for forstudiet:

- Definere rekrutteringsutfordringane og utfordringar for utvikling av arbeidsstyrken i Vestland fylke framover mot 2030, med hovudvekt på yrkes- og profesjonsutdanningane.
- Definere på eit overordna nivå kva potensiale eit samarbeid kan tilføre arbeidsstyrken og næringslivet i Vestland fylke m.o.t. rekruttering, utdanning, FoU og innovasjon.
- Definere på eit overordna nivå kva potensiale eit samarbeid kan gi av synergjar innan kompetanse- og studentmiljø, drift og investeringar.
- Tilråding om grunnlag for vidare arbeid og organisering av dette.

I forstudiet er det gjort ei avgrensing knytt til dei tekniske og næringsretta faga med vekt på følgjande fagområde: elektrofag, datafag, maskinfag inkludert prosess, bygg- og anleggsgfag, velferdsteknologi og KEM (klimateknologi, energi, miljø).

Samla plan for organisering av forstudiet er lagt i vedlegg.

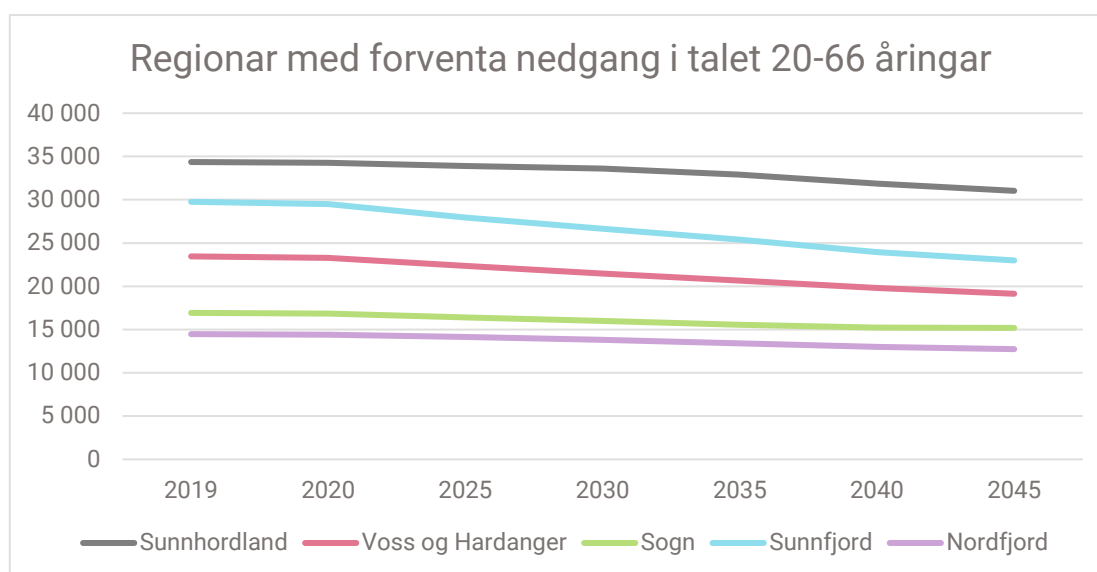
2. Rekrutterings- og kompetanseutfordringar

Utvikling av arbeidsstyrken og kompetanse- og omstillingsbehov er sentrale faktorar som grunnlag for arbeidet.

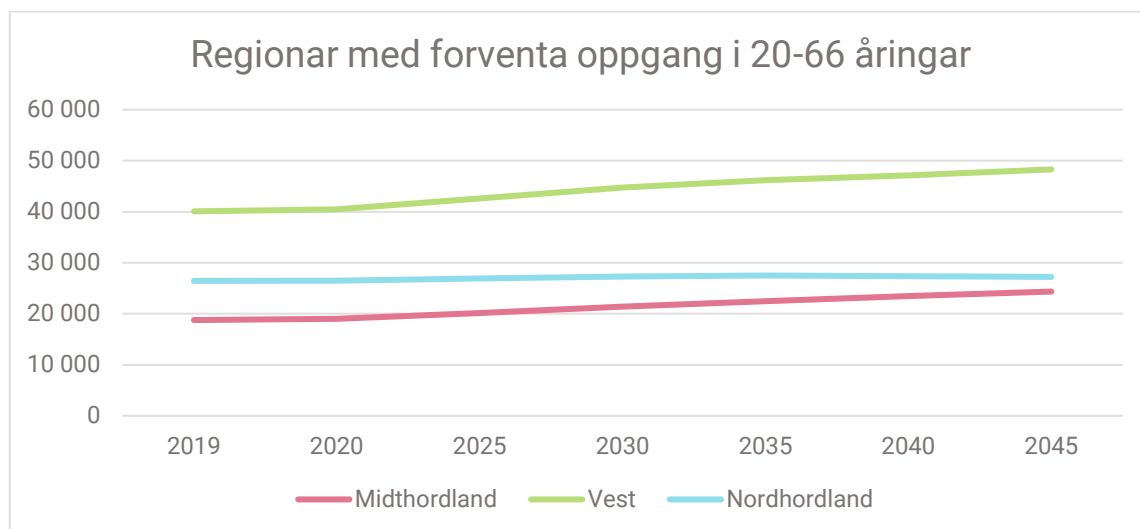
Utvikling i arbeidsstyrken

Vi har ikkje nok folkevekst etter 2039 til å auke arbeidsstyrken, og samtidig er det venta at arbeidsstyrken (15 og 74 år), kjem til å utgjere ein litt mindre del av folketalet i åra som kjem.

Befolkningsframskrivingane frå 2019 viser at Vestland er venta å ha tilnærma null-vekst i aldersgruppa 20-66 år fram mot 2045. Men variasjonen mellom regionane er stor. Det er berre Midthordland, region Vest, Nordhordland og Bergen som er venta å ha vekst i denne aldersgruppa. Dei resterande regionane er venta å ha nedgang. Nedgangen fram mot 2045 er størst for Sunnfjord, med 22 % reduksjon i denne aldersgruppa. Til samanlikning har Midthordland ein venta vekst på nesten 30 %.

Figur 1 Folketal i aldersgruppa 20-66 år. Framskrive. Kjelder: Statistikk i Vest.

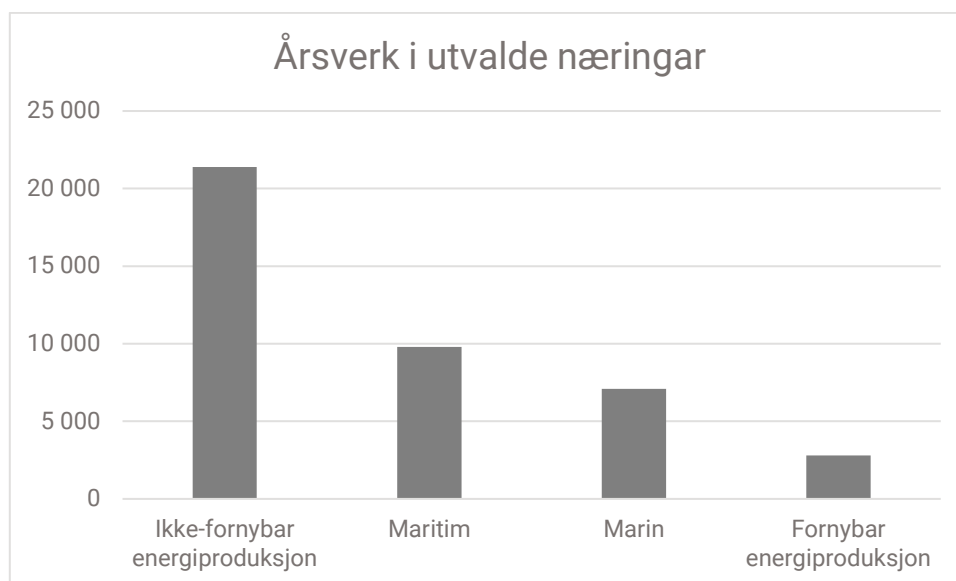

Figur 2 Folketal i aldersgruppa 20-66 år. Framskrive. Kjelder: Statistikk i Vest.

Sjølv om tilgang på arbeidskraft er venta å endre seg lite for fylke, er det altså stor forskjell mellom regionane. At vi studerer lenger og pensjonerer oss tidlegare, er og med på å redusere storleiken på arbeidsstyrken. Det kjem ikkje fram her.

Omstillingsbehov og framtidig kompetanse

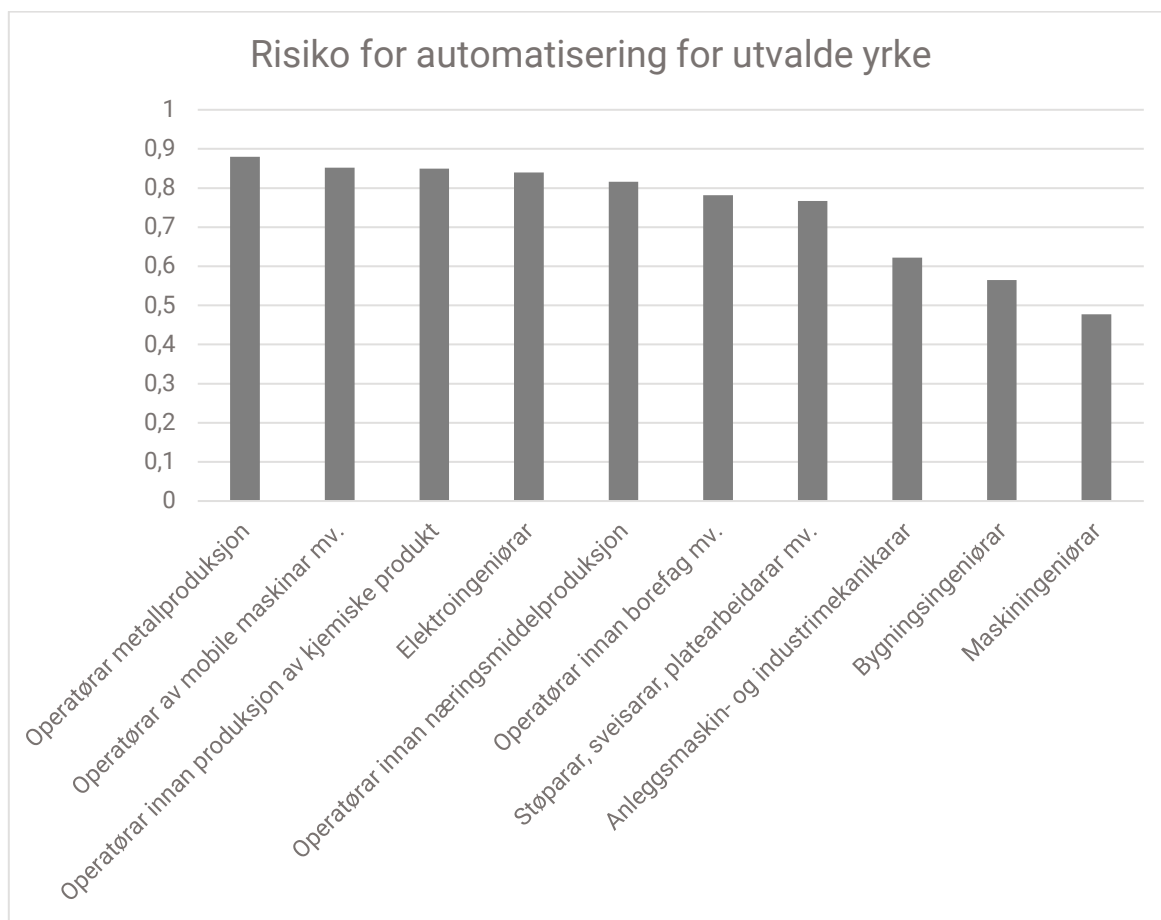
Omlegging til eit samfunn basert på meir fornybar energi er ein sentral drivar for omstillingsbehovet framover. Rapporten *Nøkkeltal Vestlandet* viser at det i 2017 var over 21.000 årsverk sysselsett innan ikkje-fornybar energiproduksjon i Vestland fylke.

Figur 3 Kjelde: Nøkkeltal Vestlandet 2018/Statistikk i Vest

Digitalisering og automatisering av arbeidsoppgåver er eit anna utviklingstrekk, og påverkar kva kompetanse næringslivet etterspør. Risiko for automatisering betyr ikkje at desse arbeidsplassane fell helt bort, men det er ein indikasjon på at arbeidsoppgåvene knytt til desse yrka er i endring. Dette stiller krav til korleis vi utdannar til desse yrka.

Figuren nedanfor viser risiko for automatisering for 10 utvalde yrke frå ei inndeling med 175 yrkeskategoriar.

Figur 4 Kjelde: Frey og Osborne/Kunnskapsgrunnlag kompetanse i arbeidslivet, Vestland fylkeskommune

No er det kanskje særskilte utfordringar grunna pandemisituasjonen og mangel på utanlandsk arbeidskraft, men figurane ovanfor viser eit langsiktig utfordringsbilete. Arbeidsstyrken vil bli mindre i mange bu- og arbeidsmarknadsregionar, kombinert med aukande omstillingsbehov og aukande grad av automatisering og digitalisering. Kompetansebehov må samstundes sjåast i samanheng med livslang læring, og ein må legge til rette for å bruke dei ressursane ein har i regionen.

Fokuset i dette arbeidet har vore om fagskulane og høgskulen har riktig avgangsprofil for at Vestland fylke skal få den arbeidsstyrken det er trong for framover. Profilen vår må også ivareta næringslivet sitt behov i lys av dei omstillingsutfordringane som Vestland har framover. Vidareutvikling av desentrale utdanningstilbod der tilsette kan kombinere arbeid og utdanning er også sentralt. Desentrale modellar kombinert med å utnytte det digitale potensialet vil kunne styrke utviklingskrafta i den enkelte verksemd, og samtidig bidra til at ein i større grad kan behalde arbeidskraft i eigen region.

Samarbeidspotensiale:

- Felles profil kan styrke profilen til kvar aktør
- Samordne samarbeid næringsliv

3. Rekruttering- og utdanningsstrategiar

Fagskulane og høgskulen utdannar fagskuleingeniørar, ingeniør, sivilingeniør og Dr. Ing. etter nasjonalt gjevne rammeplanar som sikrar heilskap og samanheng mellom fag, emne, teori og praksis. Det er likevel fleksibilitet og moglegheit til samarbeid.

Ordinære utdanningsløp

Eitt av måla som er særskilt fremma i mandatet er å utdanne fleire ingeniørar med fagbrev. Med eit godt samarbeid mellom fagskule og høgskule legg ein til rette for at fleire går vidare etter fagskulen. Det er mogleg å gje fritak for inntil 60 studiepoeng for 2-årig relevant fagskule i tekniske fag. Gode

overgangsordningar som sikrar at studentar med fullført fagskule kan ta ingeniørstudiet på 2 år kan bidra til at fleire vel å gå vidare. Vi har allereie gode erfaringar frå dei ordinære ingeniørutdanningane innan elektro i Bergen som over lang tid har samarbeida tett med fagskulen. Dei melder tilbake at det er nettopp det tette samarbeidet som gjer at dei klarer å legge til rette for at studenten skal kunne ta studiet på 2 år. Ein av grunnane til at ein klarer å halde på det tette samarbeidet er utveksling av lærarkrefter ved til dømes 20 % stillingar. Nasjonalt ser ein at det er skilnader mellom dei ulike retningane, nokre fagretningar klarer ikkje å gi 60 studiepoeng fritak sjølv med eit tett samarbeid mellom fagskule og høgskule.

Fleksible utdanningsløp

På oppdrag frå Kunnskapsdepartementet starta Universitets- og høgskolerådet (UHR) i samarbeid med Nasjonalt utval for teknisk fagskuleutdanning (NUTF) i 2018 opp eit prosjekt som har sett på overgangsordningar og tilrettelagde løp mellom tekniske fagskule- og ingeniørutdanningar (Universitets- og høgskolerådet, 2020).

Prosjektet er ei oppfølging av St. Meld. 9 (2016-2017) Fagfolk for framtida – Fagskuleutdanning, Regjeringa peikar på at det er viktig å leggje til rette for gode og føreseielege overgangar mellom fagskuleutdanning og universitets-/høgskuleutdanning, der det blir gitt rimeleg avkorting (fritak) så lenge læringsutbyttet tilseier det (Kunnskapsdepartementet, 2016, s. 109). I den same stortingsmeldinga blir nettopp Stordmodellen trekt fram som eit godt døme på ei slik typeovergangsordning (Kunnskapsdepartementet, 2016, s. 110).

Som ein del av arbeidet med å kartleggje behovet for slike typar overgangsordningar, vart det gjennomført ei spørjeundersøking for noverande studentar og tidlegare uteksaminerte kandidatar frå fagskulen (Universitets- og høgskolerådet, 2018). 1776 personar svarte på undersøkinga, noko som gav ein estimert svarprosent på ca. 42 %. Resultata viste at meir enn 73 % av respondentane ønskjer å gå, eller har gått vidare med ei ingeniørutdanning. I tillegg viste det seg at 65 % av dei som først svarte nei på dette spørsmålet endra svaret sitt til ja på oppfølgingsspørsmålet "Ville du vurdert å gå vidare med ingeniørutdanning dersom du visste at denne var tilrettelagt som en 2-årig utdanning der du fekk fritak for 1 år basert på emne frå den tekniske fagskolen? (innpass av 60 stp frå teknisk fagskole)". Vidare viser undersøkinga at kandidatane er lite villige til å flytte på seg for å ta vidareutdanning og at fleirtalet ønskjer fleksible utdanningsløp.

Resultatet av denne undersøkinga viser at det er behov for fleksible utdanningar. Etter at arbeidsgruppa starta arbeidet har HVL fått tilslag på DIKU-søknaden «Frå fagarbeidar til ingeniør på ein hybrid læringsarena – Ei fleksibel og berekraftig ingeniørutdanning for industri i omstilling», som er ei vidareutvikling av Stord-modellen.

Fagskulane i Vestland er samarbeidspartar til HVL sine satsingar. I tillegg er fagskulane med i bransjeprogram som er initiert av bransjeorganisasjonane og Kompetanse Norge. I dette samarbeide er det produsert og gjennomført korte fleksible studium frå 2,5 til 10 studiepoeng. Desse er utvikla i samråd med næringslivet og har stor relevans.

Modulbasert utdanning

Fagskulen i Sogn og Fjordane har utvikla nettbaserte fleksible utdanningar innan elektro/automasjon. Desse er operative per i dag. I samarbeid med HVL som også arbeider med korte og fleksible modul utdanningar, vil vi lage ei brei utdanningsportefølje. Desse utdanningane vil formast slik at dei får stor relevans for næringslivet. Mange av utdanningane/kursa vil bli tilbydd gjennom eit felles næringsretta senter for kurs- og kompetanseaktivitetar i regi av Campus Verftet. Senteret vil også samarbeide med vidaregåande skule og opplæringskontora.

Fagskolen i Hordaland har utvikla nettbaserte bransjemodular for leverandørindustrien og for helsesektoren (Velferdsteknologi). Utdanninga som er retta mot leverandørindustrien vart utarbeidd i samarbeid med mellom anna verksemdene på Stord, medan tilbodet innan Velferdsteknologi er utarbeidd i samarbeid med Bergen kommune og Voss kommune. Tilboda for leverandørindustrien

er delvis gjennomført som pilot på Stord. I tillegg har fagskulen fått midlar frå Kompetanse Norge til å drifte nokre av desse modulane i Verdal og i Nordhordland.

Det er stor interesse i regionen for modulbasert utdanning, og dette vil vere ein nasjonal satsing i åra framover. Fagskulane og høgskulen har eit stort samarbeidspotensiale i høve til felles utvikling av bransjemodular.

Digitale plattformer

Etablering av næringsretta kurs- og kompetanseaktivitetar vil knytte seg opp mot digitale plattformer kombinert med felles høgteknologiske utstyrsfasilitetar på ulike lokasjonar, som t.d. Campus Førde verftet. Det blir bygd opp felles digital infrastruktur som gir eit unikt potensiale til kunnskapsformidling og felles digital infrastruktur både lokalt og nasjonalt.

Næringslivssamarbeid

Det er viktig at det blir bygd relasjonar til næringslivet, og saman må vi avdekke noverande og framtidig kompetansebehov. Dette vil vere ein sentral rekrutteringsfaktor for næringslivet og utdanningane i heile Vestland.

Samarbeidspotensiale:

- Utveksling av lærarar, til dømes 20 % stillingar.
- Strategisk samarbeid ved utvikling av studieplanar slik at overgang mellom fagskule og høgskule er enkelt og føreseieleg for studenten.
- Utvikle fleksible og modulbaserte utdanningar saman.
- Utvikle asynkrone læringsressursar saman.
- Kompetanseheving for lærarar på tvers av skulane.
- Rekruttering av studentar - lage felles rekrutteringsstrategi.

4. FoU og innovasjon

Både på fagskulen og høgskulen har studentane prosjektoppgåver med element av forskning, utvikling og innovasjon. Det er aukande fokus på å integrere innovasjonselement i emne og opplæring. På HVL er det allereie mykje på plass, blant anna HVL skape kor studentane kan få hjelp til å vidareutvikle ideane sine.

Arbeidsgruppa har sett spesielt på piloten Campus Verftet. Miljøet her har ein unik profil som kan styrke attraktiviteten og rekruttering. Korleis kan ein overføre det ein gjer der til andre område i regionen, gjennom samhandling av lab-fasilitetar og trekke næringslivet med. Det er stor aktivitet på høgskulen, kan denne aktiviteten bli utvida til å gjelde fagskulen.

NHO sitt kompetansebarometer (2019) synleggjer eit vidare potensiale i utvikling av samarbeid med næringslivet, spesielt inn mot små- og mellomstore verksemder. Blant mellomstore verksemder med 50–250 tilsette har over 40 prosent samarbeid med ein UH-institusjon, tilsvarande er det over 60 prosent for verksemder med meir enn 250 tilsette. Blant verksemder med under 50 tilsette er det færre enn kvar fjerde som har samarbeid.

Samarbeidspotensiale

- Legge til rette for tverrfaglege arenaer.
- Bygge felles kultur for samspel og kompetanseutvikling.
- Mange bedrifter legg til rette for å gi heile organisasjonen eit løft innan innovasjon, og her kan gi vi saman ta større del i dette.

Sannsyn for innovasjon aukar når folk med ulik kultur og bakgrunn snakkar saman, og det er derfor viktig å legge til rette for gode arenaer for samspel mellom folk med ulik bakgrunn.

5. Kompetanse- og studentmiljø, drift og investeringar

Gjennom moglegheitsstudiet har det vore arbeid med samarbeidspotensiale mellom Høgskulen på Vestlandet, Fagskolen i Hordaland og Fagskulen i Sogn og Fjordane. I denne delen av rapporten som omhandlar synergjar knytt til undervisningsutstyr og fagkompetanse er det samarbeid mellom

studiestadene som er lokalisert i Bergen som er kartlagt og omtala. Fagskulen i Sogn og Fjordane og Høgskulen på Vestlandet har i dag eit godt samarbeid om både lokale, fagkompetanse og undervisningsutstyr gjennom Campus Førde verftet.

Samarbeidspotensiale og synergjar

Eit samarbeid mellom Fagskolen i Hordaland og Høgskulen på Vestlandet vil kunne gje store synergjeffektar for begge utdanningsinstitusjonane, samt bidra til auka kvalitet i undervisninga med omsyn til mellom anna tilgang på meir undervisningsutstyr og kompetanseutveksling. Det er eit samarbeidspotensiale både innan utveksling av fagkompetanse, utstyr, etter- og vidareutdanning og kursverksemd, samt studentprosjekt på tvers av utdanningsnivå og fagdisiplin.

Moglegheitsstudiet har vore retta mot fagområda elektro, velferdsteknologi, bygg og maskin, og det er stor interesse for eit utvida samarbeid som er forankra i leiinga ved begge institusjonane. I fortsettinga vil samarbeidet kunne vidareutviklast innanfor andre fagområde også.

Gjennom kartlegginga i samband med moglegheitsstudiet har det vore avdekka stor interesse og behov for samarbeid i høve til fagkompetanse og undervisningsutstyr som lab-ar og simulatorar ved avdelingane og institutta ved skulane.

Laboratorie- og utstyrsfunksjonar

Begge utdanningsinstitusjonane har gode laboratorie- og utstyrsfunksjonar, samtidig som begge utdanningsinstitusjonane har behov for utstyr som ein sjølv ikkje disponerer i dag. Gjennom eit godt samarbeid vil ein mellom anna kunne oppnå:

- Mindre behov for å gjere eigne investeringar
- Meir bruk og utnytting av undervisningsutstyret
- Utveksling av fagkompetanse knytt til undervisningsutstyr
- Betre kvalitet på undervisninga i høve til undervisningsutstyr

Investeringar og arealeffektivisering

Gjennom felles synfaringar ved utdanningsinstitusjonane i samband med moglegheitsstudiet vart det avdekka stort behov og interesse for samarbeid knytt til undervisningsutstyr som lab-ar og simulatorar. Begge institusjonane har som nemnt utstyr kvar for seg som den andre ikkje har. Dette varierer frå institutt til institutt ved høgskulen og avdeling til avdeling ved fagskulen, men i sum vil det vere mykje undervisningsutstyr som ein ønskjer å nytte av kvarandre. Det er ikkje sikkert at alle institutta ved høgskulen, eller alle avdelingane ved fagskulen, vil få like stort utbytte av kvarandre sitt utstyr, men i sum vil utdanningsinstitusjonane ha svært god nytte av å legge til rette for meir felles bruk. Til dømes vil Byggavdelinga ved fagskulen kunne ha større utbytte av eit samarbeid om bruk av utstyr enn Institutt for Byggfag ved høgskulen, medan Institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag ved høgskulen vil kunne få større utbytte av samarbeid om bruk av utstyr enn Elektroavdelinga ved fagskulen. Men dei nemnte avdelingane og institutta vil kunne ha like stort fagleg utbytte av samarbeidet, noko som også er av stor verdi, samt at ein vil kunne oppnå ein høgare bruksgrad på det utstyret ein har.

For å sikre eit godt samarbeid kring bruk av undervisningsutstyr er det viktig at ein kan legge til rette for kvarandre i høve til å sette av både brukstid på utstyr og ressurs til å ta i mot kvarandre. Lærarar som ønskjer å nytte utstyr hos samarbeidspartnaren vil gjerne ha behov for tilgang, synfaring og opplæring i bruk av utstyret. Noko utstyr kan også vere meir teknisk krevjande å bruke, slik at evt. superbrukarar for utstyret må vere tilgjengeleg under bruken og i undervisninga. Vidare vil det vere behov for at undervisningstid med bruk av utstyr vert timeplanfesta slik at ein sikrar at tilgangen til utstyret er føreseieleg ved behov for fast lån av utstyr. Dette må skje gjennom lokale avtalar mellom avdelingane ved fagskulen og institutta ved høgskulen.

Ved å få til eit godt samarbeid om å nytte utstyr mellom høgskulen og fagskulen vil både arealbehovet og investeringsbehovet kunne reduserast for begge institusjonane. Samarbeidet bør verte utvikla i så stor grad at det ikkje vil vere naudsynt å investere i større utstyr dersom ein av samarbeidspartnarane har det aktuelle utstyret. I tillegg kan ein ved framtidige investeringar vurdere

moglegheita for felles innkjøp slik at kostnadene for den einiskilde institusjon vert lågare. Ulike tilskotsordningar gjennom til dømes Diku bør ein også vurdere om ein kan nytte ved felles investeringar.

Kor mykje utdanningsinstitusjonane vil kunne spare på dette samarbeidet kan ein gjerne ikkje talfeste på dette tidspunktet. Investeringar kan koste frå nokre hundre tusen til fleire millionar, og i tillegg kan investeringar krevje auka arealbehov eller arealtilpassingar. På bakgrunn av dette vil auka bruk og sambruk på utstyret institusjonane har, samt å satse på felles investeringar, kunne gje store innsparingar for begge parter.

Ein viss nærleik mellom institusjonane vil vere svært viktig i høve til kor utbreidd samarbeidet vil kunne bli. Dess nærare lokasjon dess større er moglegheitene for å utvikle samarbeidet gjennom auka bruksgrad på utstyret og felles investeringar. Døme på dette er at høgskulen har samarbeid med Universitetet i Bergen og Fagskolen i Hordaland, studiestad Nygård om utstyr, men ikkje med studiestad Nordnes ved fagskulen. Campus Førde verftet er også eit døme der høgskulen og fagskulen i Førde har svært nært samarbeid om lokale og undervisningsutstyr. Dette samarbeidet inkluderer også den vidaregåande skulen og grunnskulen, samt lokalt arbeidsliv. Campus Førde Verftet er såleis ein viktig arena for fleire kompetansmiljø som gjer rom for samarbeid, utvikling og innovasjon. Om ein ville legge til grunn ein organisering av samarbeid mellom institusjonane i Bergen etter kva ein har fått til ved Campus Førde verftet kunne dette ha gjeve synergjar for fleire deler av opplæringssektoren i Vestland fylkeskommune, spesielt med tanke på vidaregåande opplæring.

Per i dag har fylkestinget bestemt at fagskulen skal vere lokalisert på Laksevåg, saman med Laksevåg og Bergen maritime vidaregåande skule. Samtidig er det i samband med fylkeskommunen sin Økonomiplan 2020-2024 fastsett ei utsetjing av nytt fagskulebygg på Laksevåg. I dag har fagskulen to lokasjonar i Bergen, Nordnes og Nygård og enn så lenge bør ein nytte seg av moglegheitene ein har med slik nær lokasjon, spesielt mellom Kronstad og Nygård.

Kompetanseutveksling og auka kvalitet i undervisninga

Som nemnt har begge utdanningsinstitusjonane mykje godt undervisningsutstyr, men ein ser at utnyttinga av utstyret til undervisning og fokus på kompetanseheving knytt til utstyr kan vidareutviklast gjennom meir samarbeid. Til dømes kan det verte utvikla felles undervisningsopplegg og lab-oppgåver, og det kan gjennomførast felles kompetanseheving på utstyr med superbrukarar frå kvar av institusjonane. Institusjonane kan også utveksle undervisningskompetanse hjå kvarandre, spesielt knytt til utstys- og lab-funksjonar, men også ved spesielle tema som krev spisskompetanse. Utsveksling av undervisningskompetanse vil bidra til å gi utdanningsinstitusjonane eit større fagmiljø og større bredde i kompetanse, noko som igjen vil kunne gi auka kvalitet på tilboda ved institusjonane. I tillegg kan høgskulen nytte undervisningsutstyr ved fagskulen i samband med forskingsaktivitet.

Samarbeidspotensiale

- Sambruk på undervisningsutstyr
- Utvikle felles undervisningsopplegg
- Kompetanseutveksling og utvida fagmiljø
- Felles kompetanseutvikling med omsyn til undervisningsutstyr
- Felles investeringar når ein har felles behov

6. Kurs- og opplæringsaktivitetar

Gjennom forstudiet har det også vore undersøkt potensialet for andre samarbeidsområder.

Kurs- og etter- og vidareutdanning (EVU)

Ein ser at det er gode vilkår for å kunne tilby både kurs etter- og vidareutdanning saman. Ein felles profil i høve til kurs og EVU vil kunne styrke utdanningsinstitusjonane som leverandør og ein kan saman knytte seg enda tettare til det regionale arbeidslivet. Fagskulane og høgskulen vil t.d. saman kunne nå breiare ut til verksemdar med kurstilbod som er tilpassa ein arbeidsstyrke med både

fagarbeidarar, fagskuleingeniørar og ingeniørar. Saman kan ein såleis i større grad tilby skreddarsaum av kurs og EVU.

Vidare vil ein også kunne nytte kvarandre sitt utstyr i samband med t.d. felles kursverksemd, og ein kan utvikle eit større kompetansehevande tilbod for regionen. Lån av kvarandre sitt utstyr til kursverksemd som ikkje er felles er gjerne noko meir komplisert i høve til reglar knytt til sal av kurs og konkurranse i marknaden. Ein vil i så fall måtte ta betalt for leige av utstyr i samband med kommersiell kursverksemd. I tillegg må ein på førehand avklare kven som skal drifte og ha ansvar for utstyret under kurset.

Opplæringsaktivitetar og studentprosjekt

Som nemnt kan utdanningsinstitusjonane utvikle felles undervisningsopplegg knytt til undervisningsutstyr, men ein kan også dele undervisningsopplegg som ein allereie har eller som ein utviklar i framtida. Det er også mogleg å gjennomføre felles undervisningsøktar, spesielt med undervisning som er av ein slik art at den kan formidlast til større grupper. Vidare er det ønskeleg å samarbeide om næringslivskontakt retta mot aktuelle verksemder som vil ta i mot studentar og tilsette, og ein kan arrangere felles ekskursjonar til verksemder.

Gjennom dette moglegheitsstudiet er det også vist interesse for studentprosjekt på tvers av utdanningsnivå, og for tverrfaglege prosjekt. Slike studentprosjekt vil vere av stor verdi både for studentane sjølve men også for arbeidslivet. Når studentane kjem ut i arbeidslivet skal dei samarbeide på tvers av utdanningsnivå og fagdisiplin, og felles prosjekt under studia vil gjere studentane meir førebudd på dette. Vidare kan studentprosjekta gjennomførast i samarbeid med næringslivet, slik at studentane får reelle problemstillingar som dei kan løyse i fellesskap.

Ved bacheloroppgåvene ved høgskulen og hovudprosjekta ved fagskulen vert det nytta reelle problemstillingar frå arbeidslivet og felles studentprosjekt som omtala her kan med fordel også nyttast i samband med felles bacheloroppgåve og hovudoppgåve.

Samarbeidspotensiale

- Utvikle felles kurstilbod tilpassa arbeidslivet sitt behov
- Utveksling av undervisningsopplegg
- Gjennomføre studentprosjekt på tvers av fagretning og/eller utdanningsnivå

7. Oppsummering og tilråding til vidare arbeid

Hovudkonklusjonen av forstudiet er at ei vidareutvikling av samarbeidet mellom høgskulen og fagskulane vil kunne gje store synergieffektar for utdanningsinstitusjonane, samt bidra til auka kvalitet i undervisninga.

På høgskulen har studentane bacheloroppgåver, masteroppgåver, PhD-prosjekt og ved fagskulen har studentane hovudprosjekt med element av forskning, utvikling og innovasjon. Eit sterkare samarbeid også på dette området kan bidra til å stimulere næringslivet til auka FoU og innovasjon.

På eit overordna nivå kan dei ulike samarbeidsområda som er påpeika i forstudiet oppsummerast i følgjande punkt:

- o Ordinære utdanningsløp.
- o Fleksible / modulbaserte utdanningsløp inkl. etter- og vidareutdanning.
- o FoU og innovasjon.
- o Kompetanse- og studentmiljø.
- o Drift og investeringar.

Ein viss nærleik mellom institusjonane vil vere svært viktig i høve til kor omfattande samarbeidet vil kunne bli. Dess nærare lokasjon dess større er moglegheitene for å utvikle samarbeidet t.d. gjennom auka bruksgrad på utstyr og felles investeringar.

Tilråding til vidare arbeid

1. Det er behov for å konkretisere ei revidert samarbeidsavtale basert på funna i denne rapporten, og som peiker konkret på ønska utviklingsretning i høve utdanning, FoU og innovasjon, kompetanse- og studentmiljø og drift og investeringar. I tillegg må det utarbeidast konkrete satsingar knytt til dei enkelte utdanningsprogramma.

2. Når samarbeidet innan fagområda er kome i gang vil ein lettare kunne vurdera kva økonomiske synergjar ein vil kunne få. Det vert derfor tilrådd at det vert gjort ei utgreiing av det økonomiske innsparingspotensialet etter at samarbeid er etablert.

3. Vidare vil det vere behov for å utarbeide ein felles strategi for korleis ein skal samarbeide om rekruttering og samarbeid med arbeidslivet. Som ein del av dette samarbeidet er det også behov for å vurdere om utdanningsprogramma er tilpassa det næringslivet treng 10 år fram i tid, og i kva grad digitalisering og automatisering vil endre kompetansebehova i framtida.

Vedlegg:

Prosjektorganisering forstudie:

- Moglegheitsstudie i Bergen for Vestland fylke, stilt ferdig i juli 2020.
- Leveranse: rapport på inntil 10 - 12 sider og presentasjon.

Prosjektansvarleg:

- Berit Rokne, rektor HVL.
- Bjørn Lyngedal, fylkesdirektør opplæring og kompetanse.

Resultatmål for forstudie:

- Definere rekrutteringsutfordringane og utfordringar for utvikling av arbeidsstyrken i Vestland fylke framover mot 2030, med hovudvekt på yrkes- og profesjonsutdanningane.
- Definere på eit overordna nivå kva potensiale eit samarbeid kan tilføre arbeidsstyrken og næringslivet i Vestland fylke m.o.t. rekruttering, utdanning, FoU og innovasjon.
- Definere på eit overordna nivå kva potensiale eit samarbeid kan gi av synergjar innan kompetanse- og studentmiljø, drift og investeringar.
- Tilråding om grunnlag for vidare arbeid og organisering av dette.

Rammer og avgrensing:

- Vekt på dei tekniske og næringsretta faga, i tillegg til helse- og velferdsteknologi.
- Identifisere eventuell overføringsverdi frå Campus Førde verftet AS.
- Særpreget til HVL og fagskulane skal ivaretakast.

Prosjektgruppe:

- Torbjørn Mjelstad, rektor Fagskolen i Hordland.
- Reidar Grønli, rektor Fagskulen i Sogn og Fjordane.
- Adeline Landro, seniorrådgjevar Fagskolen i Hordaland,
- Geir Anton Johansen, dekan ingeniør og naturvitskap HVL.
- Helge Skugstad, økonomi- og arealdirektør HVL.
- Gro Anita Fonnes Flaten, prorektor for forskning med særskilt nærregionsansvar for HVL Bergen.
- Rolf Årdal, prosjektleiar Vestland fylkeskommune.

Prosjektgruppa har hatt ansvar for å sikre informasjon og krav til medverknad for personale og tillitsvalde i HVL og fagskulane. Rektorane for fagskulane har hatt ansvar for å sikre informasjon og medverknad for sine fagskulestyre. I arbeidet skal ein også sikre dialog med partnerskapen m.o.t. arbeidslivsrelevans.

Det vart vidare etablert 2 arbeidsgrupper med eige mandat og framdriftsplan.

Arbeidsgruppe 1.Rekruttering, utdanning, FoU og innovasjon.

Deltakarar i arbeidsgruppa:

- Brit Julbø, prodekan for utdanning, fakultet for ingeniør- og naturvitskap (leiar).
- Jens Kristian Fosse, dagleg leiar Mohn-senteret HVL .
- Kristin Iversen, seksjon for kompetanse, FoU og internasjonalisering Vestland fylkeskommune.
- Linda Farestveit, seksjonsleiar Vestland fylkeskommune.
- Adeline Landro, Fagskolen i Hordland.
- Reidar Grønli, Fagskulen i Sogn og Fjordane.

Rapport – Samarbeid høgskule og fagskular i Vestland fylke

Arbeidsgruppe 2.Kompetanse- og studentmiljø, drift og investeringar.

Deltakarar i arbeidsgruppa:

- Adeline Landro, seniorrådgjevar Fagskolen i Hordaland (leiar).
- Giulia Casella, administrasjonsleiar Fagskolen i Hordaland.
- Henning Norheim, adm.leiar fakultet for ingeniør- og naturvitskap HVL.

I tillegg til arbeidsgruppa vart det også etablert ei ressursgruppe med følgjande deltakarar:

- Tommy Kokai, avdelingsleiar elkraft og automasjon fagskulen.
- Kristin Fanebust Hetland, instituttleiar - institutt for datateknologi, elektroteknologi og realfag
- Nils Ottar Antonsen, instituttleiar for maskin- og marinfag.
- Oddvar Monslaup, avdelingsleiar maskin fagskulen.
- Rune Aase, avdelingsleiar anlegg, bygg og KEM fagskulen.
- Arve Leiknes, instituttleiar for byggfag.
- Mariann Hovland , avdelingsleiar helsefag fagskulen.

Prosjektgruppa har vidare definert mile pælar og framdriftsplanar i samråd med arbeidsgruppene. Prosjektleiar har deltek i arbeidsgruppemøter etter behov.

Rapport frå forstudiet skulle opphøveleg leverast innan 1. juli, men det var behov for meir tid til undersøkingar og samordning, og arbeidsgruppene har levert rapport 16. september.